

Leerdoelen

- een fotosessie in je omgeving voorbereiden;
- een vraag voorbereiden.

Wat heb je nodig?

- filmpje Tips voor straatfotografie (3:12 min);
- camera's of smartphones met camera;
- werkblad Vragen;
- beamer/digibord met internet.

Tijd Activiteiten

15 minuten

Start

Bekijk het filmpje **Tips voor straatfotografie**. Bespreek klassikaal de tips uit dit filmpje voor het fotograferen van mensen op straat. Bespreek wat de belangrijkste tips zijn voor deze opdracht en schrijf ze op het bord.

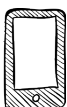
De vijf tips uit het filmpje:

1. Let op kleurgebruik bij straatfotografie - maak je foto's zwart-wit voor rustiger beeld.
2. Fotografeer details die je tegenkomt.
3. Fotografeer contrasten om een onderwerp uit te lichten.
4. Fotografeer vanaf een afstand, zo stoort je niemand.
5. Speel met je sluitertijd.

Welke tips hebben de leerlingen zelf nog voor elkaar?

25 minuten

Kern

Laat leerlingen eventueel rondom de school oefenen met de tips voor straatfotografie. Maak een Padletmuur (www.padlet.com) waarop leerlingen hun foto's kunnen plaatsen. Bepreek de foto's na in de les: wat zijn do's en dont's voor het maken van foto's?

10 minuten

Afsluiting

Leerlingen gaan aan de slag met stap 1 van de LOB-taak: ze bedenken waar ze gaan fotograferen en bereiden een vraag voor. Laat leerlingen die het lastig vinden om een goede vraag te bedenken, samenwerken.

Huiswerk

- De leerlingen voeren stap 2 uit: foto's maken en informatie verzamelen.
- Voor de volgende les nemen ze het ingevulde werkblad **Vragen** en de foto's mee.

Leerdoelen

- reflecteren op de foto's die je hebt gemaakt;
- foto's verwerken tot een fotoreportage of video.

Wat heb je nodig?

- werkblad Vragen (ingevuld);
- foto's;
- evt. devices;
- werkblad Terugkijken.

Tijd

Activiteiten

50 minuten

Werkvorm

Bespreek klassikaal hoe de fotosessies zijn gegaan:

- Hoe vonden leerlingen het om foto's te maken van verschillende beroepen?
- Welke vragen hebben leerlingen gesteld?
- Wat zijn de interessantste antwoorden die ze hebben gekregen?

Vertel leerlingen dat ze in deze les de fotosessie gaan verwerken (zie stap 3).

Verdeel de klas in twee 'stations':

- Station 1: hier kunnen leerlingen een fotoreportage maken voor een krant of tijdschrift. Bijvoorbeeld met Canva (www.canva.com)
- Station 2: hier kunnen leerlingen een video of documentaire maken. Bijvoorbeeld met iMovie (<http://goo.gl/WIsJ8B>).

Rouleer langs de stations om uit te leggen wat leerlingen moeten doen. Leerlingen die moeten wachten, kunnen ondertussen alvast het **werkblad Terugkijken** invullen. Bekijk elkaars fotoreportages en video's als afsluiter van de les.

Tips voor een LOB-gesprek over deze LOB-taak

Laat de leerling de fotoreportage of video erbij pakken en vertellen waarom hij/zij voor deze vorm heeft gekozen. Wat zegt dit over zijn/haar kwaliteiten en interesses? Vraag door op de antwoorden van de leerling op het werkblad Terugkijken.

Voorbeeldvragen:

- Welke dingen heb je meegemaakt tijdens de opdracht waar je het over wilt hebben?
- Stel een leerling fotografeert jou over 15 jaar voor dezelfde opdracht, hoe zou je willen dat je op de foto stond?
- Wat is je favoriete foto? En waarom?
- Wat is je minst favoriete foto? En waarom?
- Welke mensen die op je foto's staan vinden hun werk echt leuk denk je? Hoe weet je dat?
- Waar wil je meer over weten? Hoe ga je ervoor zorgen dat je hierover meer te weten komt?

Laat de leerling een kort gespreksverslag maken en toevoegen aan deze LOB-taak in het loopbaandossier.

TIP

Laat de leerlingen het werkblad Terugkijken en hun fotoreportage of video toevoegen aan hun (digitaal) portfolio.

Leerdoelen

- voorbereiden op het onderzoeken van eigen keuzes;
- bedenken welke keuzes je maakt op een dag.

Wat heb je nodig?

- filmpje In de schoenen van een politieagent (1:44 min);
- werkblad Keuzemomenten;
- beamer/digibord met internet.

Tijd

Activiteiten

10 minuten

Start

In deze opdracht ontdekken de leerlingen hoe ze keuzes maken. Kijk het filmpje **In de schoenen van een politieagent** als opwarmer van de les die gaat over keuzes maken. Hoe denk je dat de politieagenten de keuze aan het einde van het filmpje maken? Bijvoorbeeld: ze maken snel een keuze, ze overleggen eerst, ze twijfelen lang, etc.

Vertel dat het in je leven handig is om te leren hoe je keuzes maakt. Dit helpt namelijk om betere keuzes te maken. Geef voorbeelden van belangrijke keuzes, zoals studie-keuze, profielkeuze, kiezen op welke sport je wilt, etc.

20 minuten

Kern

Zet de leerlingen op één lijn in de klas. Stel de klas voor een keuze. De leerlingen kunnen naar de linkerhoek of de rechterhoek van de klas lopen. Als ze naar de hoek van hun keuze gelopen zijn vraag je leerlingen op welke manier ze net gekozen hebben. Laat ze daarbij deze opties zien:

- Ik twijfel erg lang.
- Ik kies snel.
- Ik kies op gevoel.
- Ik kies wat de anderen doen.
- Ik had liever eerst wat willen opzoeken voordat ik kies.
- Ik kies wat ik wil, het maakt mij niet uit wat anderen doen.

Let op! Schrijf de opties van tevoren op het bord, maar laat ze pas zien als de leerlingen hun eerste keuze hebben gemaakt!

15 minuten

Afsluiting

De leerlingen maken in tweetallen stap 1. Ze schrijven hun eigen keuzemomenten op het werkblad **Keuzemomenten**, maar mogen hier samen over nadenken. Stimuleer ze om zoveel mogelijk op te schrijven. Laat vervolgens een aantal leerlingen (een deel van hun) keuzes opnoemen. Wees alert op het type keuzes, ze moeten namelijk minstens 10 keuzes opschrijven die te fotograferen zijn.

Huiswerk

De leerlingen maken de LOB-taak, dus:

- foto's maken van hun keuzemomenten;
- stap 3 van het werkblad Keuzemomenten invullen.

Voor de volgende les nemen ze de foto's mee.

Keuzes: wat kiezen de leerlingen?

- Nooit meer warm eten OF alles wat je leest, lees je hardop.
- Je kunt alle muziekinstrumenten bespelen OF alle talen spreken
- Iedereen hoort wat jij denkt OF jij hoort wat iedereen denkt
- Er lekt altijd een pakje drinken in je tas OF je hebt altijd een melksnor

Gebruik ter inspiratie de website van Dilemma op dinsdag (www.dilemmaopdinsdag.nl).

Leerdoelen

- reflecteren op eigen keuzes;
- een fotoverslag maken.

Wat heb je nodig?

- werkblad Keuzemomenten (ingevuld);
- werkblad Terugkijken;
- devices (tablet, laptop, computer);
- papier, lijm, scharen.

Tijd

Activiteiten

50 minuten

Werkvorm

Bespreek klassikaal hoe het fotograferen van hun keuzes ging.

- Kon je genoeg keuzes bedenken?
- Hoe was het om een foto te maken van een keuze?
- Waar liep je tegenaan?
- Koos je op verschillende manieren of elke keer op dezelfde manier?
- Welke keuzestijl past daarbij?

Verwijs naar de keuzestijlen uit de voorbereiding of de les *Neem jouw keuzes onder de loep*.

Lees samen stap 4. Beantwoord eventuele vragen van leerlingen en controleer of duidelijk is wat in het fotoverslag moet staan. Leerlingen die klaar zijn gaan aan de slag met stap 5.

Als afsluiting van de les kunnen een aantal leerlingen hun fotoverslag aan de klas laten zien. Welke onderlinge verschillen merken de leerlingen op?

Tips voor een LOB-gesprek over deze LOB-taak

Laat de leerling het fotoverslag erbij pakken en vertellen welke keuzes hij/zij gefotografeerd heeft. Wat zegt dit over hem/haar? Vraag door op de antwoorden van de leerling op het werkblad Terugkijken, bijvoorbeeld met deze vragen:

- Waarom denk je dat het handig is om te weten hoe je kiest?
- Wat vind je van de keuzestijl die volgens jouw keuzes bij je past? Herken je jezelf hierin?
- Wat zegt jouw keuzestijl over jou?
- Welke keuzestijl zou je weleens willen uitproberen? Waarom?
- Denk je dat je nu vaker stilstaat bij het maken van keuzes?

Laat de leerling een kort gespreksverslag maken en dat samen met de verwerking van de LOB-taak toevoegen aan het portfolio.

Leerdoelen

- interview voorbereiden;
- goede vragen bedenken om erachter te komen wat iemand bijzonder maakt.

Wat heb je nodig?

- filmpje Malala Yousafzai (3:23 min);
- werkblad Bijzondere mensen;
- beamer/digibord met internet.

Tijd

Activiteiten

15 minuten

Start

In deze opdracht ontdekken de leerlingen waarom bepaalde mensen bijzonder zijn en waarom zij bewonderd worden. Bekijk als start het filmpje **Malala Yousafzai**. Op 15-jarige leeftijd werd ze neergeschoten door de Taliban, omdat ze opkwam voor meisjes die recht hebben op onderwijs. Ze overleefde de aanslag en is sindsdien wereldwijd het symbool van de strijd voor onderwijs. Stel de volgende vragen klassikaal of laat in groepjes bespreken:

- Wat vind je van Malala en het doel waarvoor zij strijdt?
- Waarom wordt zij bewonderd?
- Ken je het verhaal van Malala?
- Wat vind je belangrijk aan wat zij doet/waarvoor zij strijdt?
- Wat neem je mee dat jij belangrijk vindt?

Laat de leerlingen in dezelfde groepjes de LOB-taak lezen. Vraag daarna of er nog vragen zijn of laat één leerling de opdracht kort uitleggen.

Besteed vooral aandacht aan stap 1 en het werkblad *Bijzondere mensen*, zodat de leerlingen straks precies weten wat van ze verwacht wordt.

20 minuten

Kern

De leerlingen werken in de les aan stap 1 van de LOB-taak. Ze vullen het werkblad **Bijzondere mensen** voor zichzelf in, maar mogen hier in duo's aan werken. Let op dat ze mensen bedenken uit hun directe omgeving. Bespreek eventueel nog een keer wat een netwerk precies is. Let op: Het benaderen van de personen die ze interviewen doen ze thuis, niet in de les!

15 minuten

Afsluiting

Laat leerlingen elkaars vragen bekijken. Hebben ze tips voor elkaar of kunnen ze hun eigen vragen nog aanvullen? Bespreek enkele vragen klassikaal om te zorgen dat leerlingen goede vragen hebben om mee aan de slag te gaan. Alle leerlingen kiezen alvast een verwerkingsvorm (stap 3) en lezen wat ze hiervoor moeten doen tijdens de interviews.

Huiswerk

- De leerlingen interviewen met drie mensen.
- De interviews en het ingevulde werkblad *Bijzondere mensen* nemen ze mee naar de volgende les.

Leerdoelen

- reflecteren op wat je belangrijk vindt;
- een interview verwerken.

Wat heb je nodig?

- werkblad Bijzondere mensen (ingevuld);
- werkblad Terugkijken;
- devices (tablets, laptops, computers);
- papier, lijm, scharen, oude kranten.

Tijd

Activiteiten

40 minuten

Werkvorm

Bespreek klassikaal hoe het interviewen ging.

- Hoe was het om iemand te interviewen die je bewondert?
- Wat ging goed en wat kon beter bij de interviews?
- Wie heeft een bijzonder verhaal gehoord dat hij/zij graag wilt delen met de klas?

Als het goed is hebben de leerlingen in de voorbereidingsles al een verwerkingsvorm (stap 3) gekozen. Controleer of iedereen hiermee aan het werk kan. De leerlingen werken tijdens de les aan de verwerkingsvorm. Loop rond om te helpen. Leerlingen die klaar zijn gaan aan de slag met stap 4.

Als afsluiting van de les kunnen een aantal leerlingen hun vlog, collage of werkvorm laten zien. Dat kan klassikaal, maar ook in groepjes. Maak dan groepjes van leerlingen die voor verschillende verwerkingsvormen hebben gekozen.

Tips voor een LOB-gesprek over deze LOB-taak

Laat de leerling de vlog, krant of collage erbij pakken en vertellen waarom hij/zij voor deze verwerkingsvorm gekozen heeft. Wat zegt dit over zijn/haar kwaliteiten en interesses?

Bespreek het **werkblad Terugkijken**, bijvoorbeeld met deze vragen:

- Wat vind je zo bijzonder aan de mensen die jij gekozen hebt?
- Wat zegt dit over jou?
- Wat heb je over jezelf geleerd met deze opdracht?
- Wat heb je gehoord in de interviews dat jij echt belangrijk vindt?
- Wat wil jij ook bereiken? Is dit hetzelfde als de mensen die je geïnterviewd hebt of anders?

De leerlingen stoppen hun eindproduct en het **werkblad Terugkijken** in hun portfolio.

Leerdoelen

- onderzoeken wie in de omgeving hulp kan gebruiken;
- voorbereiden op de LOB-taak.

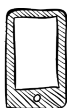
Wat heb je nodig?

- werkblad Voorbereiding.

Tijd Activiteiten

15 minuten

Start

Lees klassikaal stap 1 van de LOB-taak. De leerlingen bedenken in groepjes zoveel mogelijk activiteiten die ze vrijwillig kunnen doen. Verzamel de activiteiten, bijvoorbeeld digitaal in Padlet (www.padlet.com). Besteed aandacht aan het leggen van contact: wie benader je, hoe doe je dat en wanneer doe je dat?

25 minuten

Kern

Laat de leerlingen zich voorbereiden op het leggen van contact met de persoon of organisatie die ze willen helpen. Gebruik rollenspellen om een telefoongesprek te oefenen of laat ze proefteksten voor een e-mail schrijven.

10 minuten

Afsluiting

De leerlingen voeren stap 2 van de LOB-taak uit, voor zover dat al kan. Lees klassikaal stap 4 en laat leerlingen alvast een verwerkingsvorm kiezen.

Huiswerk

De leerlingen voeren de LOB-taak uit, dus:

- het werkblad **Voorbereiding** (verder) invullen;
- een dag **vrijwilligerswerk** doen.

Tip

Elk jaar wordt in maart NLdoet georganiseerd. Deze landelijke vrijwilligersdag kun je gebruiken als inspiratiebron (voorbeelden voor klusjes). Je kunt de LOB-taak ook in maart laten uitvoeren. De leerlingen doen mee aan NLdoet en gebruiken die ervaring voor de LOB-taak.

Leerdoelen

- vrijwilligerswerk koppelen aan beroepen;
- terugkijken op de LOB-taak.

Wat heb je nodig?

- beamer/digibord met internet;
- devices (laptop, tablet, computer) met internet;
- werkblad Terugkijken;
- portfolio.

Tijd

Activiteiten

40 minuten

Werkvorm

De leerlingen verwerken hun ervaringen volgens de verwerkingsvorm die ze bij de voorbereiding hebben gekozen. Dit doen ze individueel.

Bespreek de verslaglegging als volgt:

- Verdeel de klas in drie groepen.
- In elke groep vertellen de leerlingen wat ze gedaan hebben en hoe ze hier verslag van hebben gelegd. Vlogs en fotostrips worden in de groep getoond. Leerlingen met een verslag vertellen wat ze hierin beschrijven.
- De rest van de groep stelt vragen (hier kan het **Werkblad Terugkijken** voor worden gebruikt).

De leerlingen beantwoorden de vragen op het **Werkblad Terugkijken**. Het werkblad stoppen ze samen met hun vlog, fotostrip of verslag in hun portfolio.

Tips voor een LOB-gesprek over deze LOB-taak

Bekijk samen met de leerling het **werkblad Terugkijken** en de verwerkingsopdracht. Pak de **Toekomstwijzer** van de leerling erbij. Gebruik eventueel deze vragen:

- Wat voor beroep zou je later willen doen?
- Wat zijn je hobby's? Kun je daar later je werk van maken?
- Wat heb je geleerd bij het vrijwilligerswerk?
- Welke activiteiten, gebeurtenissen of ervaringen had je vooraf niet verwacht? Wat vond je daarvan?

TIP

Laat de leerlingen het werkblad Terugkijken en hun verslag, vlog of fotostrip toevoegen aan hun (digitale) portfolio.

Leerdoelen

- voorbereiden op de LOB-taak.

Wat heb je nodig?

- beamer/digibord met internet
- stevig papier
- oude tijdschriften

Tijd Activiteiten

5 minuten

Start

Lees klassikaal de hele LOB-taak door. Begrijpen de leerlingen wat de bedoeling is? Waar zouden ze materiaal (Stap 2) vandaan kunnen halen?

30 minuten

Kern

De leerlingen beantwoorden de vragen van stap 1. Gebruik daarvoor deze werkvorm:

- Geef elke leerling vier post-its (voor elke vraag één).
- Elke vraag beantwoorden ze op een andere post-it.
- Bij elke post-it zoeken ze een voorwerp (of plaatje) dat erbij past.
- Krijgen ze zo echt de sfeer die ze zoeken?

15 minuten

Afsluiting

Laat de leerlingen alvast materiaal verzamelen om hun **moodboard** te maken. Neem zelf oude tijdschriften mee of gebruik de voorraad op school. Zorg voor stevig papier voor leerlingen die hun moodboard niet digitaal maken.

Huiswerk

- De leerlingen maken hun moodboard.

Tijd over in het mentoruur?
Ruimte in het rooster? Laat de
LOB-taak in die tijd maken, in
plaats van als huiswerkopdracht!

Leerdoelen

- je moodboard presenteren;
- terugkijken op de LOB-taak.

Wat heb je nodig?

- alle moodboards;
- devices (laptop, tablet, computer) met internet (voor digitale moodboards).

Tijd

Activiteiten

30 minuten

Werkvorm

De leerlingen leggen hun moodboards verspreid door de klas neer. Leg bij elk moodboard een vel papier neer. Vervolgens lopen alle leerlingen rond om de moodboards van elkaar te bekijken. Op het papier schrijven ze een compliment of iets wat ze opvalt aan het moodboard van een klasgenoot.

De leerlingen lezen de complimenten en aantekeningen op het papier bij hun moodboard. Vervolgens beantwoorden ze individueel de vragen op het werkblad Terugkijken.

Tips voor een LOB-gesprek over deze LOB-taak

De leerling vertelt over zichzelf met behulp van het moodboard. Stel vragen n.a.v. de dingen die de leerling vertelt, bijvoorbeeld:

- Waarom passen deze kleuren/vormen/elementen bij je?
- Hoe is je moodboard georganiseerd? Waarom past dat bij jou?
- Hoe zou je willen dat je moodboard eruit ziet als je over vijf jaar een nieuwe maakt?

TIP

Laat leerlingen hun moodboard en het vel papier uit de werkvorm toevoegen aan hun (digitale) portfolio.